

1. Referentie

Referentie	Klaï, T. (2005). Intergenerationeel onderzoek naar de communicatie over seksualiteit: een studie bij ouders en jongeren tussen 15 en 21 jaar. Onuitgegeven doctoraatsthesis, VUB.
Taal	Nederlands
ISBN – ISSN	/
Publicatievorm	Doctoraatsthesis

2. Abstract

Binnen onze maatschappij wordt seksualiteit schijnbaar open en vrij bediscussieerd. Het lijkt wel of niemand er nog problemen mee heeft om openlijk over dit onderwerp te communiceren. Men kan zich echter afvragen of dit inderdaad het geval is, of deze maatschappelijke openheid inderdaad terug te vinden is binnen de interacties tussen de individuele leden van deze maatschappij. Heel wat wetenschappelijk onderzoek wijst er immers op dat, hoewel deze maatschappelijke openheid jongeren misschien wel tracht aan te sporen om met hun diepste geheimen naar buiten te treden, openlijk communiceren over seksualiteit toch niet zo evident blijkt. Dit onderzoek wil nagaan op welke wijze de relationele en seksuele vorming binnen het gezin plaats vindt. Om dit te realiseren werden 4339 jongeren en hun ouders bevraagd aan de hand van een zelf opgestelde vragenlijst, gebaseerd op Gerris (1989). De vragenlijst was voor de jongeren gelijkaardig aan die van de ouders. De ouders kregen we een paar extra vragen over intergenerationaliteit. De rekrutering van de onderzoekspopulaties gebeurde in twee fasen. Een eerste fase omvatte de afname van de vragenlijst bij de populatie jongeren. De tweede fase hield de afnamen bij de populatie ouders in. De rekrutering gebeurde via de school. De resultaten bevestigden dat relationele en seksuele vorming binnen de gezinscontext geen evidentie is. Wanneer we de resultaten op een rijtje zetten, moeten we concluderen dat jongeren in de eerste plaats heel wat informatie buiten de gezinscontext halen. Dit wijst er op dat seksualiteit binnen het gezin nog steeds een taboegehalte heeft. Jongeren voelen zich blijkbaar niet comfortabel genoeg en/of ouders zijn niet open genoeg om met elkaar over seksualiteit te praten. Bijkomend merken we op dat vooral onpersoonlijke informatiebronnen, zoals de media zeer hoog scoren.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Opvoeding, seksualiteit

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Telidja Klaï Room 3C235 (Building C 3th floor) Free University Brussels Faculty of Psychology and Educational Sciences Pleinlaan 2 1050 Brussels Belgium phone: +32-2-629 25 26 fax : +32-2-629 25 32 email: telidja.klai@vub.ac.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Welke plaats heeft seksualiteit binnen de gezinscontext rekeninghoudend met de diversiteit en complexiteit van de gezinsfactoren.
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Er werd een gesloten vragenlijst geconstrueerd op basis van Gerris (1989). De vragenlijst was voor de jongeren gelijkaardig aan die van de ouders. De ouders kregen we een paar extra vragen over intergenerationaliteit. De rekrutering van de onderzoekspopulaties gebeurde in twee fasen. Een eerste fase omvatte de afname van de vragenlijst bij de populatie jongeren. De tweede fase hield de afnamen bij de populatie ouders in. Rekrutering gebeurde via de school.
Onderzochte groep	4339 jongeren, 1900 mannen en 2435 vrouwen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten bedraagt 18.13 jaar, met een minimum van 15 jaar en een maximum van 21 jaar. Bij de ouders is er een overgewicht aan vrouwelijke respondenten (64.3%). Slechts 35.7% vaders was bereid de vragenlijst in te vullen en terug te sturen. De leeftijd van de populatie varieert van 37 tot 64 jaar met een gemiddelde leeftijd van 47.12 jaar.
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

Seksuele vorming binnen gezin	De resultaten bevestigen dat relationele en seksuele vorming binnen de gezinscontext geen evidentie is. Wanneer we de resultaten op een rijtje zetten, moeten we concluderen dat jongeren in de eerste plaats heel wat informatie buiten de gezinscontext halen. Dit wijst er op dat seksualiteit binnen het gezin nog steeds een taboegehalte heeft. Jongeren voelen zich blijkbaar niet comfortabel genoeg en/of ouders zijn niet open genoeg om met elkaar over seksualiteit te praten. Bijkomend merken we op dat vooral onpersoonlijke informatiebronnen, zoals de media zeer hoog scoren.
communicatie	Wanneer we stilstaan bij de inhoud van de gesprekken die ouders met hun kinderen hebben, stellen we vast dat er een zeer grote diversiteit in communicatie is naargelang van het onderwerp. Technisch-biologische evenals sommige relationele onderwerpen daarentegen blijken nog steeds de voor de hand liggende gesprekstema's te zijn.
Rol moeder	Wanneer we dieper ingaan op de relationele en seksuele vorming binnen het gezin, stellen we vast dat voornamelijk de moeder deze rol op zich neemt. Vaders blijven, en dan vooral wat hun dochters betreft, nog steeds op de achtergrond. Toch stellen we vast dat er zich reeds een grote verandering op dit vlak voordeed. Wanneer we de rol van de vader van de ouders vergelijken met de rol die de huidige vader vervult, merken we een vooruitgang op.
genderverschillen	Bijkomend stellen we vast dat voornamelijk meisjes bij hun moeder terecht kunnen. Dit bevestigt eveneens het feit dat jongens eerder een beroep doen op onpersoonlijke bronnen en hun eigen ervaring om informatie over seksualiteit te bekomen.
Relatie met ouder	Of ouders nu wel of niet met hun kinderen over seksualiteit praten, is gerelateerd aan de kwaliteit van de ouder-kindrelatie. Wanneer deze relatie getuigt van betrokkenheid, warmte en een open communicatie is er meer ruimte voor communicatie tussen ouders en kinderen. Wanneer ouders en kinderen goed met elkaar kunnen praten, stimuleert dit het praten over een gevoelig onderwerp als seksualiteit.
Relatie communicatie - gedrag	Wanneer we tenslotte nagaan of de frequentie van de ouder-kindcommunicatie over seksualiteit eveneens verband houdt met sommige kenmerken van het seksueel leven van het kind, merken we op dat een hoge frequentie gepaard gaat met meer seksuele ervaring.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Klai, T., Kristoffersen, I. (2005). Communicatie over relaties en seksualiteit bij islamitische jongeren. *Cultuur, Migratie, Gezondheid*, 3, 14-25

Picavet, C., Klai, T. (2005). Tussen losbandigheid en verantwoordelijkheid. In Sensoa (Red.), *Lief en Leed, Jaarboek 2005*. Antwerpen: Sensoa

Klai, T., Kristoffersen, I. (2001). De communicatie tussen ouders en kinderen over seksualiteit: een evaluatieve kijk. In: *De kinderschoenen ontgroeid? Hedendaagse ontwikkelingen in de zorg voor probleemkinderen*. Garant, Leuven/Apeldoorn, p. 188-201.

Geerts, C., Klai, T. (1999) Men is nooit te oud om te …. *Het vrije Woord*, 44, 1999, pp.15-19.

Klai T., Kristoffersen I. (2000). Kinderen en seksualiteit. *Jaarboek 2000 Seksualiteit relaties en geboorteregeling*, Gent CGSO Trefpunt, p. 24-34